

Oordeel 2018-22

Datum: 13 maart 2018
Dossiernummer: 2017-0290

Oordeel in de zaak van

i
wonende te _____, verzoeker

tegen

gevestigd te _____, verweerster

1 Verzoek

Verzoeker vraagt het College om te beoordelen of verweerster jegens hem verboden onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte heeft gemaakt door het door hem opgebouwde prepensioen uit te keren tussen zijn 62ste en 65ste levensjaar en hem niet toe te staan zijn pensioenaanspraken uit te stellen tot zijn pensioengerechtigde leeftijd en ze toe te voegen aan zijn ouderdomspensioen.

2 Verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van de volgende stukken:

- verzoekschrift van 5 september 2017, ontvangen op dezelfde dag;
- e-mail van verzoeker van 14 september 2017;
- verweerschrift van 10 januari 2018;
- e-mail van verzoeker van 23 januari 2018.

Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 30 januari 2018. Partijen zijn verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door . , manager Pensioenbeheer, die werd bijgestaan door mr. T.J. Zuiderman, advocaat te Nieuwegein.

3 Feiten

Verzoeker is op 1 juni 1974 in dienst getreden bij de (rechtsvoorganger) van de Verweerster is het bedrijfspensioenfonds van de Verzoeker neemt deel aan de pensioenregeling van verweerster. Eind 2004 is verzoeker ziek geworden. Hij ontvangt sinds eind 2006 een uitkering ingevolge de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). Op grond van de pensioenregeling van verweerster is hem sinds 1 januari 2007 premievrije voortzetting van zijn pensioenopbouw (PVI) toegekend en ontvangt hij sinds 1 februari 2012, naast zijn WIA-uitkering, een arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP). Op grond van het pensioenreglement wordt het door verzoeker opgebouwde prepensioen verplicht uitgekeerd tussen zijn 62ste en 65ste levensjaar en wordt het prepensioen verrekend met de door hem te ontvangen WIA-uitkering en het AOP (anticumulatie). Het is voor arbeidsongeschikte deelnemers, zoals verzoeker, niet mogelijk het prepensioen uit te stellen en om te zetten in een hoger ouderdomspensioen.

4 Ontvankelijkheid

- 4.1 Verweerster stelt dat verzoeker niet kan worden ontvangen in zijn verzoek om een oordeel. Ten eerste heeft zij daartoe aangevoerd dat zij de pensioenregeling slechts uitvoert en dat zij niet betrokken is bij de totstandkoming van de inhoud daarvan.

Het College overweegt dat de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) zodanig is geformuleerd dat zij verplichtingen schept voor een ieder die activiteiten ontplooit die binnen de reikwijdte van de WGBH/CZ vallen (*Kamerstukken II 2001/02, 28 169, nr. 3, p. 34*). Het handelen van het pensioenfonds dat uitvoering geeft aan door (organisaties van) werkgevers en werknemers tot stand gebrachte pensioenaanspraken valt hiermee binnen de reikwijdte van de WGBH/CZ (zie: College 29 maart 2013, 2013-40, rechtsoverweging 3.3). In zoverre kan verzoeker dan ook worden ontvangen in zijn verzoek.

- 4.2 Ten tweede heeft verweerster aangevoerd dat verzoeker geen belang heeft bij een oordeel van het College, omdat het honoreren van zijn verzoek om zijn prepensioen uit te stellen hem in een financieel betere situatie zou plaatsen dan arbeidsgeschikte deelnemers. Het College stelt immers geen onderzoek in of beëindigt het onderzoek als het belang van verzoeker kennelijk onvoldoende is (artikel 12, eerste lid, aanhef en onderdeel b, Wet College voor de rechten van de mens (WCRM)). Verzoeker heeft aangevoerd dat hij in tegenstelling tot arbeidsgeschikte deelnemers zijn prepensioen niet kan uitstellen en daardoor juist nadeel ondervindt. Het gevolg hiervan is namelijk dat het tussen zijn 62ste en 65ste levensjaar uitgekeerde prepensioen wordt verrekend met zijn arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Hiermee is het belang van verzoeker bij een oordeel van het College gegeven. Daarom kan verzoeker ook in zoverre worden ontvangen in zijn verzoek.

5 Standpunt verzoeker

Verzoeker stelt dat verweerster jegens hem verboden onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte maakt, omdat hij vanwege zijn arbeidsongeschiktheid niet de keuze heeft om de ingangsdatum van het prepensioen uit te stellen. Hierdoor wordt het uitgekeerde prepensioen verrekend met zijn WIA-uitkering en zijn AOP. Zijn arbeidsgeschikte collega's hebben wel de keuze om hun opgebouwde prepensioen samen te voegen met het ouderdomspensioen en zij hebben daardoor een hoger ouderdomspensioen.

6 Standpunt verweerster

Verweerster betwist dat sprake is van verboden onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte. In dit geval is geen sprake van gelijke gevallen. Arbeidsgeschikte deelnemers hebben niet meer de mogelijkheid om te werken. Zij ontvangen een WIA-uitkering, aangevuld met AOP en PVI. Arbeidsgeschikte deelnemers die doorwerken, blijven pensioenpremie betalen en bouwen op die manier hun ouderdomspensioen verder op. De pensioenregeling van de . kent bijzondere voorzieningen voor arbeidsgeschikte deelnemers, waardoor zij worden beschermd tegen inkomensverlies en staking van pensioenopbouw.

Op grond hiervan ontvangt verzoeker, naast zijn WIA-uitkering, AOP en bouwt hij premievrij pensioen op. Anticumulatie en het verbod op uitstel van uitkering van prepensioen is volgens verweester een onderdeel van het totaalpakket voor arbeidsongeschikte deelnemers en kan niet worden losgekoppeld van de overige maatregelen. Als anticumulatie zou uitblijven dan zouden arbeidsongeschikte deelnemers, zoals verzoeker, in een betere positie worden gebracht dan waarin zij zouden verkeren als zij niet arbeidsongeschikt waren geworden. Dan zou niet alleen het inkomens- en het pensioengemis worden opgevangen door de AOP en de PVI, maar ook het ouderdomspensioen worden verhoogd, dit als gevolg van de omzetting van het opgebouwde prepensioen in extra ouderdomspensioen.

Bovendien zou een hogere premie verschuldigd zijn geweest als uitstel van uitkering van prepensioen wel mogelijk was geweest voor arbeidsongeschikte deelnemers en anticumulatie achterwege zou blijven. Bij de vaststelling van de premie voor het prepensioen is hiermee immers rekening gehouden.

Anticumulatie en het verbod op uitstel van uitkering van prepensioen voor arbeidsongeschikte deelnemers zijn verplicht op grond van de toepasselijke pensioenreglementen van verweester. Tenslotte verbiedt de fiscale wetgeving uitstel van uitkering van prepensioen als niet wordt doorgewerkt (doorwerkvereiste). Als de uitkering van het prepensioen wel wordt uitgesteld, dan wordt de gehele aanspraak in één keer fiscaal belast. Dat is niet in het belang van een deelnemer.

7 Beoordeling

Bevoegdheid

- 7.1 Eind 2004 is door de Arboarts vastgesteld dat verzoeker een burn-out heeft. Op grond daarvan is hij sinds 2006 volledig arbeidsongeschikt verklaard en ontvangt hij een WIA-uitkering. Hij ondervindt nog steeds beperkingen van zijn burn-out en is daardoor niet in staat om te werken. Hieruit leidt het College af dat deze beperkingen langdurig en onomkeerbaar van aard zijn en hem beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met andere werknemers aan het beroepsleven deel te nemen. De beperkingen die verzoeker als gevolg van zijn burn-out ondervindt, vormen aldus een handicap of chronische ziekte als bedoeld in de WGBH/CZ. Het College is dan ook bevoegd te onderzoeken of verweester jegens verzoeker verboden onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte heeft gemaakt.

Verboden onderscheid?

- 7.2 Een pensioenuitvoerder mag bij de arbeidsvoorwaarden, waaronder pensioenaanspraken, geen onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte maken (artikel 4, aanhef en onderdeel e, WGBH/CZ).
- 7.3 Het gelijkheidsbeginsel vergt dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld en ongelijke gevallen ongelijk, naar de mate van ongelijkheid (HvJ EU 16 september 2010, nr. C-149/10, ECHR 2010, 132, m.nt. A.G. Veldman (*Chatzi/Ypourgos Oikonomikon*)). Dit betekent echter niet dat slechts in identieke situaties een beroep op de gelijkebehandelingswetgeving kan worden gedaan.

Wel dienen de situaties vergelijkbaar te zijn. Of sprake is van vergelijkbare situaties moet specifiek en concreet worden onderzocht (vergelijk onder meer HvJ EU 10 mei 2011, nr. C-147/08, EHRC 2011, 96, r.o. 42 (*Römer/Freie und Hansestadt Hamburg*)).

- 7.4 Uit eerdere oordelen van de voorganger van het College, de CGB, vloeit voort dat een werknemer die een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt zich niet zonder meer kan vergelijken met een werknemer die hierop geen aanspraak kan maken (zie CGB 24 april 2012, oordeel 2012-73, overweging 3.16). Of een dergelijke vergelijking mogelijk is, hangt samen met de vraag of de betreffende werknemers in een vergelijkbare of in een wezenlijk andere (rechts)positie verkeren.
- 7.5 Met betrekking tot het uitstel van het prepensioen vergelijkt verzoeker zich met deelnemers aan het pensioenreglement van verweerster die niet arbeidsongeschikt zijn en die kunnen en willen doorwerken tot aan hun pensioengerechtigde leeftijd. Het College is van oordeel dat hier geen sprake is van gelijke gevallen, omdat arbeidsgeschikte deelnemers - die doorwerken - en arbeidsongeschikte deelnemers met betrekking tot relevante factoren, te weten hun pensioenrechten, de mogelijkheden tot (door)werken en de (bron van) inkomensopbouw, wezenlijk van elkaar verschillen. Een arbeidsongeschikte deelnemer kan niet doorwerken en komt in aanmerking voor een WIA-uitkering, aangevuld met AOP en PVI. Een arbeidsgeschikte deelnemer die doorwerkt, verwerft inkomsten uit werk en betaalt premie voor het ouderdomspensioen. De rechtspositie van een deelnemer met een uitkering verschilt dan ook wezenlijk van die van een deelnemer met inkomsten uit arbeid. Het door verweerster aangeboden pakket voor arbeidsongeschikte deelnemers is erop gericht om inkomensverlies en staking van pensioenopbouw te voorkomen. Omgekeerd geldt dat arbeidsgeschikte deelnemers geen beroep kunnen doen op een WIA-uitkering, AOP en PVI.
- 7.6 Nu verzoeker, als arbeidsongeschikte, recht heeft op arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen en geen premie meer hoeft te betalen voor zijn ouderdomspensioen, kan hij zich niet vergelijken met arbeidsgeschikten die doorwerken en gebruik maken van voorzieningen die voor hen zijn bestemd, zoals uitstel van uitkering van prepensioen en het daardoor ontvangen van een hoger ouderdomspensioen.
- 7.7 Op grond van het voorgaande oordeelt het College dat verzoeker zich niet kan vergelijken met arbeidsgeschikte deelnemers die (kunnen en willen) doorwerken tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Verweerster heeft dan ook jegens verzoeker geen verboden onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte gemaakt door het door hem opgebouwde prepensioen uit te keren tussen zijn 62ste en 65ste levensjaar en hem niet te toe te staan zijn prepensioenaanspraken uit te stellen tot zijn pensioengerechtigde leeftijd en toe te voegen aan zijn ouderdomspensioen.

Oordeel: 2018-22
Vervolgvel: 5

COLLEGE VOOR
DE RECHTEN
VAN DE MENS

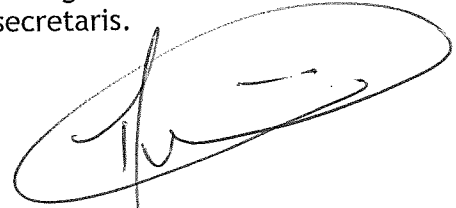
8 Oordeel

, Pensioenfonds heeft jegens geen verboden
onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte gemaakt.

Aldus gegeven te Utrecht op 13 maart 2018 door prof. mr. J.C.J. Dute, voorzitter,
mr. Chébtí LL.M en mr. C.A. Goudsmit, leden van het College voor de Rechten van de
Mens, in tegenwoordigheid van mr. R.E.M. Schimmel, secretaris.

prof. mr. J.C.J. Dute

mr. R.E.M. Schimmel
namens deze,
mr. N. Günes
secretaris